

Урок 56. УРОК РОЗВИТКУ ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ. ДЕТАЛЬНИЙ ПЕРЕКАЗ ТЕКСТУ ЗА КОЛЕКТИВНО СКЛАДЕНИМ ПЛАНОМ

Дата _____

Клас _____

Мета: вдосконалювати навички учнів переказувати текст за планом; розвивати усне і писемне мовлення; збагачувати словниковий запас школярів; виховувати почуття дружби, взаємоповаги.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

Сиди за партою рівненько,
Пиши і слухай спокійненько.
Хочеш щось розповісти —
Треба руку підвести.
Спитає вчитель — треба встати,
Сідай, як скаже він сідати.
Якщо в класі шум і гам,
Не можливо вчитись там.
Тож ти галас не здіймай,
В класі тишу зберігай.

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

Інтерактивна гра «Доповни речення»

— Що таке переказ?

У ч и т е л ь. Це виклад власними словами прочитаного або почутого...

У ч н і. ...у якому слід коротко передати зміст тексту.

— Яким може бути переказ?

У ч и т е л ь. Усний, ...

У ч н і. ...письмовий, стислий, детальний.

— Що необхідно, щоб правильно передати зміст почутого?

У ч и т е л ь. Увага, ...

У ч н і. ...зосередженість, пам'ять, творчість.

III. ПОВІДОМЛЕННЯ ТЕМИ УРОКУ. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

— Прочитайте тему уроку та поміркуйте, над текстом якого типу ми будемо працювати.

— Сьогодні ми будемо вчитися писати детальний переказ тексту за колективно складеним планом.

— Поясніть значення слова *детальний*. (*Детальний переказ — це усний або письмовий переказ, що якнайповніше передає зміст прочитаного або прослуханого тексту.*)

— Для чого людині потрібно вміти детально переказувати?

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. Бесіда

— Що вам відомо про Новий рік?

— За що люблять діти це свято?

— А чи знаєте ви, що звірята у лісі теж зустрічають Новий рік?

2. Робота над казкою Олени Новик «Як Ведмежатко Новий рік зустрічало»

— Прочитайте текст і детально перекажіть його зміст.

Ця неймовірна, але правдива історія трапилася в одному засніженому лісі. Якраз перед Новим роком.

Маленьке Ведмежатко спало у своєму ліжечку під теплою ковдрою, яку Мама-ведмедиця зробила ще восени з пахучих лугових квітів і зеленої травички. І снилися йому солодкі сни... Ведмежа посміхалося і посмоктувало свою лапку. Звісно ж, йому снився мед.

Аж заворушилося Ведмежатко. Аж носик залоскотало. Мишко чхнув раз, вдруге і... прокинувся. Меду не було. У віконце світив сріблястий Місяць. Тік-так, тік-так — вистукував годинник. Тато і Мама спали у своїх ліжках і нічого не чули. А Мишкові дуже кортіло меду...

— Може, мед ще є в дуплі старої липи, де Тато пригощав мене влітку? — прошепотів він, тихесенько відчиняючи двері. — Піду подивлюся, а раптом хоч трішки лишилося. Боженько, будь ласка, допоможи мені знайти мед...

— Ой-ой-ой, що це? — здивовано вигукнув Ведмедик, побачивши перед собою замість зеленої травички щось біле, пухнасте, ще й осяяне сріблястими вогниками.

— Не лякайся, Малюче, це випав сніжок, бо зараз зима, — весело підморгнув із зоряного Неба Місяць. — А я підсвічую сніжок, і тому він такий блискучий.

— Але я все рівно хочу меду, — пробурмотів Ведмедик і подибав до знайомого дупла.

Він ще не знав, що Бджілки, як і Ведмеді, взимку сплять.

Але що це? З лісової галявини чувся веселий гомін, пісні.

— Що за дивина! Чому це звірята галасують? Довкола сніги, ніч, а їм веселощі, — дивувався Мишко, заховавшись за пухнастим білим Кущем.

— А Ялинка як гарно прибрана різнобарвними іграшками, гірляндами, та ще й виблискує проти Місяця!

— Погляньте, подивіться, хто до нас на свято прийшов!

Це Білочка побачила Ведмежа і, схопивши його за лапку, потягла до гурту.

Такого Малюк ще не бачив. Звірята співали, танцювали, веселились. А які кумедні маски! У Лисички — мурашка, у Вовчика — сонечко, у Білочки — жабка, у Їжака — кіт, у Зайчика — черепаха.

— Новий рік! Новий рік! — співали звірята. — Дідусю Морозе! Де ти? Ми вже тебе зачекалися!

— Ого-ого-ого-о-о-о! — залунало верхів'ям дерев. — Я вже близенько!

— Це наш добрий Дід Мороз, — закричали звірята, танцюючи довкола новорічної ялинки.

І ось на святкову галявину виїхав на золотих санчатах Дід Мороз із величезним мішком подарунків.

Вистачило на всіх. Білочка отримала горішки, Лисичка — цукерки, Вовчик — пряники, Козенята — по капустинці, Зайчик — морквинку, Їжачок — яблучка. А Ведмежаткові дістався глечик меду.

— Який гарний сон мені наснився. Та ще й справдився. Дякувати Богові, — пробурмотів Мишко. — Піду тепер у своє тепле ліжечко спати до весни.

Ось і казочці кінець, а хто слухав — молодець.

3. Робота в парах

— Поставте одне одному запитання за текстом.

— Спробуйте на них відповісти.

4. Робота в «Зошиті з розвитку писемного мовлення»

5. Колективне складання плану

— Розгляньте малюнки у підручнику на с. 91.

— Як можна підписати кожний із малюнків?

— Це і буде ваш план до тексту.

6. Усний переказ за складеним планом (2–3 учні)

7. Фізкультхвилинка

Встаньте, діти, посміхніться,
Землі низько поклоніться
За щасливий день вчорашній
І до сонця потягніться.
Вліво, вправо поверніться,
Веретеном покрутіться,
Раз присядьте, два присядьте
І на місце дружно сядьте.

8. Повторне читання тексту

9. Самостійне складання тексту за планом та запис його в зошити

10. Диференційована робота

Слабким учням надається:

- набір слів із переказу для побудови речень;
- речення з переказу в довільній послідовності.

11. Колективне слухання та редагування кількох учнівських робіт

V. ПІДСУМОК УРОКУ

- Що вдалося?
- Що особливо сподобалося?
- Що спричинило труднощі?